

Dažādais teātru festivāls Spēlesprieks 2015 caur smiekliem un asarām

Skatoties Starptautiskā teātru festivāla *Spēlesprieks 2015* izrādes, nodomāju - kāda gan skaista un bezgala vērtīga dāvana teātra cienītājiem Limbažos tas ir! Kā citādi lai nosauc iespēju bez maksas noskatīties 18 izrādes? Personīgi man spēka pietika 13. Un katra no tām bija skatīšanās vērtā! Daža skaista, cita aizkustinoša, uzjautriņoša, eksperimentāla, interesanta ar aktierspēli... Tie, kas paši saistīti ar amatierteātri, zina, ka reizēm derīgi redzēt arī kādu ne tik veiksmīgu iestudējumu. Taču šoreiz tā nevarēja teikt ne par vienu no piedāvātajiem. Protams, kā nereti spēlējot amatieriem, arī šoreiz izrādes varētu dalīt tādās, kur aktieri stāstu uz skatuves spēlē, un tādās, kur viņi to izdzīvo. Pievienoto vērtību uzvedumiem deva netradicionālās spēles vietas pretstatā ierastajām kultūras iestāžu zālēm. Sevišķi interesanti bija vērot izrādes tur, kur telpa tās acimredzami piespēlēja aktieriem, bagātināja ar papildu noskaņu - *Filciņa* spogulzālē, Limbažu luterāņu baznīcā, *Komunālservisa* garāžā, klubā *Tonuss* un pilsdrupās. Jācer, ka arī paši kolektīvi, pārķāpjot savu komforta zonu, guva jaunu pieredzi. Lai gan Latvijas kolektīviem vides teātris nav svešs - esam gatavi pielāgoties. Turpretī ciemiņi no Gruzijas atzina - viņu dzimtenē spēlēt tikai uz tradicionālām skatuvenām. Par dažu telpu piemērotību (vai ne) attiecīgajai izrādei skatītāji nebija vienprātīgi, taču tā arī bija viela pārdomām un interesantām sarunām.

Laikam visvairāk izrāžu režžija teātra eksperts Tomass Haugers no Dānijas - 14. Viņš pauda nožēlu, ka šoreiz pats nevarēja atvest uz Limbažiem savu iestudējumu, taču labprāt piedalījies kā vērtētājs. Protams, bijis neparasti skatīties tik daudz uzvedumu, nesaprotot ne vārda, taču, iespējams, tas ļāvis pat labāk novērtēt pārējo. Galu galā teksts nav labākais *kruķis*, uz kā balstīties, ja aktierspēle piekļūst. Emocionāli stāstu jāvar uztvert, arī to nesaprotot. - *Bija lieliski. Esmu redzējis ļoti daudz labu aktieru un labu iestudējumu*, - beigās sacīja T. Haugers. Kā aizkustinošākos (līdz asarām) viņš minēja Blomes amatierteātra *Austras grāmata*, kas vēstīja par latviešu meitenes izstūjuma gadiem Sibīrijā, un gruziņu stāstu par vienu no nacionālās kustības aizsācējiem Ilju Čavčavadzi. Vērtētājs izcēla arī festivāla jauniešu teātru eksperimentālās, radošās izrādes. Viņam pašam patīkams atklājums esot bijuši festivāla dalībnieki no Dānijas. Kā varbūt aizkustinošāko sniegumu T. Haugers izcēla Kokneses amatierteātra izrādi *Metāla ziedi*.

To, ka teksts nav jāsaprot, lai dzīvotu līdzīti notikumiem uz skatuves, apliecināja arī gruziņu viedis. Karagauli teātra režisore Irina Čheidze atzina - Kokneses teātra izspēlētā mātes un meitas attiecību drāma aizkustinājusi līdz asarām! Savukārt pārējās grupas dāmas sajūsmīnājās par Tukuma Jaunatnes teātra *Klasīti*. Tā tik ļoti atgādinājis pašu skolas gadus! Pirmais (neveiklais) randiņš, zilēšana ar sveci... Tas bijis tieši tā! Jāteic, arī pašu gruziņu izrāde neatstāja vienaldzīgus limbažniekus. Publika sajūsmā noskatījās vēstījumu viesu emocionālā, aizkustinošā tēlojuma dēļ. Jāpiemin, ka gruziņu teātris piedalījās arī pirmajā *Spēlespriekā* 1999. gadā. I. Čheidze bilda - tās joprojām ir vienas no viņa dzīves skaitātajām atmiņām. Festivāla beigās viņa bilda: - *Arī šoreiz mūs uzņēma ļoti labi. Esam sadraudzējušies, domāsim par jumi!* Jāteic, ka arī paši gruziņi bija patīkami viesi. Entuziastiski, draudzīgi, dziedāji (kad vien bija iespēja). Turklāt dziedāja ne tikai savā, bet arī skaidrā latviešu valodā.

Starp citīgākajiem izrāžu apmeklētājiem bija arī Lubānas amatierteātra režisore Ilze Kraukle. - *Veiksmīgi izveidota programma,*

Karagauli teātra sniegums bija tik pārlicinošs un spilgts, ka sajūsmīnāja mūsu skatītājus par spīti tam, ka nesapratām ne vārda

ir ļoti daudz stilu, dažādu režisoru. Nevaru nosaukt divus līdzīgus iestudējumus, - viņa vērtēja. - Mani uzrunāja gruziņu un igauņu izrāde... Bet nebija neviens neinteresants. Ļoti patika, ka cilvēki stāvēja rindā un uztvaucās, vai tiks zālē, lai skatītos teātri. Tā bija fantastiska sajūta!

Valodas barjeru pārvarēja arī daņu kolektīva izrāde *Pārāk veci, lai kautos*. Tajā teloto brāļu attiecību patiesums aizkustināja ne vienu vien skatītāju. Vēl interesantāk bija ar dāņiem parunāt un uzzināt, ka režisorei Sigrīdai Johansenai ir tikai 19 (abi puīši - aktieri bija nedaudz vecāki). - *Apbrīnojami, ka tik mazā pilsētā tik daudz cilvēku apmeklēja festivālu. Dānijā tā nebūtu, - viņa bilda. S. Johansena pastāstīja, ka viņas valstī amatierteātris ir pārsvarā jauniešu aizrašanās. Pēcāk viņi vai nu kļūst par profesionāļiem, vai nokāpj no skatuves. - Man liekas, ka uz vecākiem cilvēkiem, kas nodarbojas ar teātri kā hobiju, skatās nedaudz greizi, - piebilda viens no puīšiem. Festivālos Dānijā pārsvarā esot eksperimentālas iestudes, mums daudz vairāk klasikas lugas iestudējumi. Vēl jāpiebilst - viņu valstī teātris esot krietni dārgāks un ne tik pieejams visiem.*

Dažu jauniešu kolektīvu piedalīšanās šoreiz ļoti priecēja. Eksperimenti un radošie meklējumi bija gana interesanti, bet tai pašā laikā saprotami un baudāmi. Ļoti skaista bija Kauguru kultūras nama jauniešu teātra *Eksperiments* izrāde *Ei, jūs tur!*, kurā varēja sajūst ilgas pēc izlaušanās no likteņa sprota. Aizraujošs bija Jelgavas Jaunā teātra attiecību fars *Savienojumi*. Priecēja, ka jelgavniekiem, pēc 2 gadiem atgriežoties festivālā Limbažos, šķita jūtama režisora izaugsme. Radošie meklējumi ieguvuši zināmu kvalitāti. Savukārt ādažnieku izrādē daudzi smējušies kā kutināti.

Ausekļa Limbažu teātra vadītāji Intai Kalniņai, administratorei Sarmītei Kairīšai, tehnikajiem darbiniekiem un aktieru kolektīvam festivāla dienas bija spraigas. Organizatoriskais darbs prasīja daudz laika un spēku. Tāpēc vārdu un balss pasākuma beigās bija palicis tik vien, lai sirsnīgi atvadītos no viesiem, pasniedzot ceļamzīti. - *„Cik labi!” - saka pilsētnieki. Tas un daudzie cilvēki zālē man bija lielākā uzslava, - sacīja I. Kalniņa. Viņa bija gandarīta, ka pilsētas svētku pasākumu jūklī netrūka cilvēku, kuri meklēja un atrada vietas, kur notika izrādes. - Esam ārkārtīgi pateicīgi tiem, kuri palīdzēja, visu telpu saimniekiem, muzeja kolektīvam, kas sagādāja putru dalībniekiem, visiem šoferīšiem. Esam ārkārtīgi spēcīga komanda!*

Šķiet, ka tie, kuri šogad jāvēl *Spēlespriekam*, bija apmierināti, priecīgi un atgriezās mājās ar spilgtiem iespaidiem!

Lindas TAURINĀS
teksts un foto

Festivāla simbols - teātra *virviņš* - no logo pārtapis metāla instalācijā. To prezentē Ausekļa Limbažu teātra nopelniem bagātais aktieris Jānis Paucītis

Ar skatītāju aizrautību un atsaucību amatierteātru aktieri bija ļoti apmierināti - viņi festivālā jutās novērtēti un saprasti

Teātrinieki piedalījās arī Limbažu pilsētas svētku atklāšanas gājienā. Priekšplānā - ādažnieki

Lai gan Ausekļa Limbažu teātris festivālā nespēlēja, atvadījās no viesiem viņi tomēr teātrāli - ceļamzīti dala Ģirts Vilciņš, režisore Inta Kalniņa, Judīte Ozoliņa un Rudite Putniņa